

سرمقاله

رفتار حرفه‌ای در پژوهش‌های علمی!

محمد صالح مصلحیان *

قبل از ارسال یک اثر برای چاپ، ترکیب و ترتیب نویسندگان را در چهارچوب عرف رشته و مقررات، تعیین و به سایر نویسندگان اعلام می‌نماید. وی کاملاً مراقبت می‌نماید که یک مقاله همزمان به بیش از یک مجله برای بررسی و چاپ ارسال نشود. به‌علاوه، دقت می‌کند که وابستگی سازمانی نویسندگان به یک دانشگاه یا موسسه تحقیقاتی (به‌ویژه دانش‌آموختگان) با اجازه آن سازمان صورت گرفته باشد.

۴. نویسنده مسئول نام همه افرادی را که سهم عمده در پژوهش منجر به مقاله داشته‌اند، در صورت موافقت آن‌ها، به‌عنوان نویسنده اثر درج می‌کند. منظور از سهم عمده این است که فرد، متناسب با عرف رشته، در سه فعالیت: انجام تحقیق، تألیف اثر، و تأیید محتوای آن تأثیرگذار بوده باشد. حذف و اضافه کردن نویسندگان بعد از ارسال اثر مجاز نیست. همچنین، نام افرادی که سهم جزئی در تحقیق-تألیف-تأیید آن اثر داشته‌اند، و یا مشورت یا نکات آن‌ها در مقاله تاثیر داشته است می‌تواند در قسمت تقدیر و تشکر ذکر گردد.

با گسترش فرهنگ رعایت اخلاق پژوهشی در دانشگاه‌ها، خوشبختانه، پژوهشگران کشور به رعایت بیش از پیش آن‌ها در اسناد و آثار پژوهشی (کتاب، مقاله، رساله، پایان‌نامه، گزارش، و ...) روی آورده‌اند و اعضای هیئت علمی مقررات اخلاق پژوهشی و حرفه‌ای را به‌طور مداوم به دانشجویان تحصیلات تکمیلی خود در حین پژوهش و آماده‌سازی رساله، مقاله، سخنرانی، و گزارش علمی آموزش می‌دهند.

دست‌اندرکاران کمیته‌های اخلاق پژوهشی و مالکیت فکری در دانشگاه‌ها که بیانیه‌های کمیته اخلاق نشر (COPE) را مد نظر قرار می‌دهند، موارد معدود تخلفات و مشکلات پیش آمده را در مجموع به دلیل ناآگاهی یا بی‌توجهی به آداب پژوهشی و عدم رعایت مقررات زیر عنوان می‌کنند:

۱. بدون ارجاع دقیق، استفاده از تمام یا بخشی از متون دیگران (یا متون چاپ شده خود)، حتی با تغییرات جزئی مجاز نیست.
 ۲. مطابق قوانین برخی نشریه‌ها، علاوه بر ارجاع یا استناد به تصاویر یا داده‌های دیگران، موافقت کتبی ناشر، مؤسسه حامی پژوهش و یا نویسنده آن اثر نیز لازم است.

۳. نویسنده مسئول که در اغلب موارد راهبر تیم پژوهشی است،

* رئیس انجمن ریاضی ایران

تقدیر از همه روسای انجمن ریاضی ایران برای
تلاش‌های تأثیرگذارشان در اعتلای ریاضیات کشور

 دکتر علی‌اکبر خفهریان ۱۳۵۷-۱۳۵۹	 دکتر کاظم کتبی ۱۳۵۶-۱۳۵۷	 دکتر وهاب داوریان ۱۳۵۶-۱۳۵۶	 دکتر محمدعلی قیبی ۱۳۵۲-۱۳۵۲	 دکتر مهدی مژده ۱۳۵۲-۱۳۵۲ ۱۳۷۷-۱۳۵۲
 دکتر احمد اخفقی ۱۳۷۱-۱۳۷۲	 دکتر رحیم رازح لهدی ۱۳۷۱-۱۳۷۱ ۱۳۷۲-۱۳۷۲	 دکتر جعفر زعفرانی ۱۳۶۷-۱۳۶۹	 دکتر مگریدج تومانیان ۱۳۶۲-۱۳۶۷	 دکتر مهدی رحیمانی ۱۳۵۹-۱۳۶۲
 دکتر سید منصور واعظ‌پور ۱۳۶۷-۱۴۰۰	 دکتر محمدعلی دهقان ۱۳۶۱-۱۳۶۷	 دکتر علیرضا مصلحیان ۱۳۶۵-۱۳۶۱	 دکتر سید عادلانه محمودیان ۱۳۶۲-۱۳۶۵	 دکتر عبدالحمید ریاضی ۱۳۷۵-۱۳۷۷

www.fa.ims.ir